

צמיאה נבשי

גליון 42

מועדי כניסת השבת

מוצאי שבת	הדלקת נרות
ירושלים: 7.50	ירושלים: 6.35
תל-אביב: 7.52	תל-אביב: 6.51
חיפה: 7.52	חיפה: 6.43
ביתר עילית: 7.50	ביתר עילית: 6.51
רבינו תם: 8.29	
הנץ החמה: 6.04	
סוף זמן ק"ש למג"א: 8.42	
סוף זמן ק"ש להגר"א: 9.19	
סוף זמן תפילה למג"א: 10.01	
סוף זמן תפילה להגר"א: 10.25	

פרשת אחרי מות קדושים תשע"ג - דברות קודש מאת הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

"וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךְ אֲנִי ה'" (יט' יח)

תפילה לעני

מאת מוריגו הרב שליט"א

אנא, זכנו יוצר הרים,
הננו בחן רועים,
באהבת חברים. נזכה
ל"ואהבת לרעך כמוך"
בכל לב ונפש, לחן
ולגמל חסד, לאהב
במסירת נפש. "שיתה
ה' שמרה לפי, נצרה
על דל שפתי" (תהלים
קמא, ג), לבל אכשל
במוצא שפתי, פן
אפצה פי על אחי
ורעי, אשר בחביבותם
תלויות ישועותי.
אזכה קודם התפילה
להתכלל בכל גשמות
עמך בית ישראל, עד
אשר יבוא לציון גואל.
אזכה לשבץ בכתר
מלך מלכי המלכים,
כל אבן חן בני מלכים,
עד אשר כתר אותיות
הדברים, יתעופף גם
אל עמים ונכרים,
יהדור ללבם ויגייר
גרים. כי ישראל,
אורייתא וקדשא בריך
הוא אחד, וכשנעשה
ישראל גוי אחד, איש
ברעהו נכללים, בי"ג
מדות של רחמים -
מתכללים.

כל העבודה שלנו זה אהבת חברים, רק ע"י אהבת חברים אפשר לקבל את אור התורה אפשר לקבל את האור של הרבי. אהבת חברים זה התנאי הראשון כדי שהתפילה תתקבל. דבר ראשון זה אהבת חברים בלב ונפש, שכל אחד יהיה מוכן למסור את החיים שלו למען השני, ממש למסור את כל מה שיש לו למען השני, למסור את נפשו, גופו, ממונו, זמנו, כוחו, ומוחו לחבר שלו, ורק אז אדם יזכה למוח וללב דקדושה.

אם יש איזשהו פירוד בין אחד לשני אז מיד התפילה לא מתקבלת, וזה מה שאמר המן לאחשוורוש "ישנו עם מפורד ומפוזר בין העמים" - הם כבר מפורדים. אפילו יצעקו ויתפללו התפילה שלהם לא תתקבל. ולכן אמרה אסתר למרדכי "לך כנוס את כל היהודים" - צריך כינוס ואחדות, צריך להיות ביחד!

אם אדם ירגיש אחדות עם כל יהודי ויהיה לו ביטול לכל יהודי ויהודי, וירגיש אהבה לכל אחד ויאמין שכל יהודי ויהודי יותר צדיק ממנו אז יזכה שימחלו עוונותיו, כמו שאומר "היהודי הקדוש" ששניים יושבים לשתות כוס תה וכל אחד מאמין שהשני יותר טוב ממנו והוא מרגיש בוושה מהשני, מרגיש יראה מהשני מיד נמחלים כל עוונותיו.

איך אפשר לאהוב את השני? זה רק ע"י הכנעה, רק אם כל אחד יכנע לשני אז הוא גם יוכל לאהוב את השני. ארץ ישראל נקראת "ארץ כנען" מלשון הכנעה ארץ שמסוגלת למידת הכנעה כמו שאומר הרבי בשבחי הר"ן שארץ כנען מסוגלת להכנעה. כדי שהתפילה תתקבל אדם צריך להיות תמיד כנען לשני, אם אנשים לא כנועים אחד לשני אז התפילות לא מתקבלות.

אין דבר יותר גרוע משנאת חינו, בית המקדש נחרב בעוון שנאת חינו, למרות שלמדו תורה והכל היה בסדר. לכן אנחנו צריכים רק להרבות באהבת חינו, אהבת חינו פרושו שאדם לא יעליב אף אחד, לא יצחק על אף אחד, לא יעליל עלילות על אף אחד, תמיד ירגיש ביטול לכל יהודי. כתוב באיגרת הרמב"ן שאדם מדבר עם השני הוא צריך ממש להתבושש ממנו, להתיירא, להרגיש בוושה ופחד מכל אדם ואדם מכל יהודי ויהודי. מה זה נקרא לפחד? לפחד שמא אני יפגע בו, שמא אני יעליב אותו ואולי אני יגיד איזה מילה והוא יפגע.

עיקר הניסיון של האדם זה באהבת חברים ועיקר התפילות צריכות להיות על אהבת חברים שאדם יאהב את החבר שלו ואת כל אחד ואחד ממש בלב ונפש, במסירות נפש. אהבת חברים זה ענין של מסירות נפש - זה לא בא בקלות!. לכל אדם יש תקלות עם השני אי הבנות עם השני והוא צריך לדעת שזה הכל רוח שטות, הוא לא אשם בזה. כשמשפילים אותו ופוגעים בו ועושים לו ייסורים והוא בא בכל זאת ואוהב את השני, מחבב אותו ואין לו שום קפידה על השני - להיפך! הוא מרחם על השני הוא יודע שאיזה רוח רעה, רוח שטות נכנסה בו, והלב שלו נקרע מרחמנות על החבר הזה הוא כולו מלא רחמים עליו זה נקרא אהבת חברים, כמו דוד ושואל ששאל רודף אחרי דוד, רוצה להרוג אותו, רוצה לרצוח אותו, ואילו דוד להיפך לא מפסיק לאהוב אותו, הוא אוהב אותו אהבת נפש, כי באמת דוד המלך ידע שהכול אצל שואל זה רק רוח רעה, זה רק רוח שטות שנכנסה בו. עיקר הניסיון זה כשחולקים על האדם להמשיך לאהוב את האדם הזה באהבת נפש. הרי הוא בכל זאת מתפלל, הוא מניח תפילין הוא נוסע לאומן, הוא לומד תורה, קם חצות, יש לו אין סוף פנינים, אין סוף מרגליות, אז בשביל איזה טיפת רוח שטות אני אפסול אותו ח"ו?!

יש 60 ריבוא אותיות בתורה כנגד 60 ריבוא נשמות, כל אות בתורה זה כנגד נשמה, אם אין אהבת חברים ולא אוהבים כל יהודי ויהודי בלב ונפש אז אי אפשר לקבל תורה, ברגע שאנחנו אוהבים אחד את השני אז כל אחד מתעורר מהשני, מתעורר מהנקודה הטובה של השני. אחד מרבה בצדקות, אחד מאריך התפילה, לכל יהודי יש נקודה טובה, אין לך יהודי שהוא לא צדיק בפנימיותו, בתוכו, בעומק נשמתו שאין לו איזה ניצוץ קדוש. צריכים להתקשר לכל הניצוצות שבכל יהודי כמו שאומר ה"בן איש חי" - אין לך אדם שאין לו שעה אפילו הרשע הכי גדול יש לו הרחורי תשובה אמיתיים. ברגע שאדם מדבר על מישהו אז הוא כבר לא יכול לקבל את הנקודה של אותו אדם שהוא מדבר עליו.

כולם צועקים "ואהבת לרעך כמוך" כולם צועקים אנחנו אוהבים את כולם, כמה שאדם אומר יותר שהוא אוהב את כולם הוא בעצם יותר שונא את כולם, כמה שהוא יותר מדבר על אהבה לשני זה מראה שיש לו יותר שנאה לשני, כי כמה שאדם רחוק מהמצווה הזאת של "ואהבת לרעך כמוך" הוא מדבר עליה יותר, המצווה הזאת זה המצווה שהכי קשה לקיים אותה, כי אדם הוא אגואיסט הוא רוצה שיעשו לו אוכל טוב, שידברו אליו יפה בבית, שכולם יכבדו אותו וישתחוו לו, כולם ינשקו את עפר רגליו.

אתה רוצה להתחיל לקיים את "ואהבת לרעך כמוך"? קודם כל תקיים, "דעלך סני לחברך לא תעביד" (שבת לא א'), מה שאתה שונא שעושים לך אל תעשה לשני, זה יותר קל מ"ואהבת...". לפני שאומרים לך לקיים "ואהבת לרעך כמוך" אומרים לך - דבר שאתה שונא אל תעשה לשני. אתה לא אוהב שמעליבים אותך, אל תעליב את השני! אתה לא אוהב שמדברים אליך לא יפה, אל תדבר לשני לא יפה!, אתה רוצה שבני ביתך יכבדו אותך, תכבד גם אתה אותם! אומרים לך פשוט, אל תעשה את הדברים הלא נכונים, אל תעשה את השלילה.

באמת מצוות "ואהבת..." זה דבר שמסור ללב. כתוב "ואהבת לרעך כמוך אני ה'" - אתה אומר שאתה אוהב את השני, שאתה נכנע לשני מי יודע אם אתה באמת אוהב את השני או לא? "אני ה'" רק ה' יודע אם אתה אוהב את השני.

פני מלך

להתקרב אל התכלית

ההתנתקות. צריך להחזיק חזק. אדם נוסע באוטובוס, ויש לאוטובוס סיבובים, הוא מרגיש שהוא יכול ללפול, אז הוא מחזיק חזק. שואלים מישור, איך הצלחת להחזיק מעמד כל החיים, הוא אומר כל הזמן החזקתי חזק את החבל, לא עזבתי רגע אחד. רבי נתן אמר לרבינו, תחזיק אותי חזק חזק, אני אמנם מחזיק בך אבל תן לי גם כן יד. שאני לא אפול, תחזיק אותי. כי ברגע שאדם רגע אחד לא מחזיק, אז ברגע אחד פתאום יש תנודות של החיים והוא נופל. הוא לא קורא לזה עוד נפילה, כי הוא לא מזהה. בפרט אנשים צעירים, שהחיים זורמים להם, והכל נפלא, ואין עוד הרבה אכזבות. אבל אנחנו רואים מה קורה בחיים, מה קורה להורים שלנו, ולכל האנשים בסביבה, ולכל עם ישראל בכל ההיסטוריה, וגם מה שקורה לנו בין לבין, וכל מיני דברים כאלה. אנחנו יודעים רק דבר אחד, שיהודי אין לו הרבה פרשנויות. יש לו פרשנות אחת: התנתקות או התחברות. זה הכל. איך אנחנו נתחבר אל האש ונעלה למעלה, שהנשמה זה אש, ולא נשקע בעפר למטה? איך מתקנים את כל הרע הזה? יש שני דרכים לתקן אותו, דרך אחת היא הידיעה, ודרך שניה היא היפך מידיעה, שלא נדע.

יש שני דרכים לשבור את הרע ולהתקרב אל התכלית. דרך אחת היא הידיעה. לדעת, ללמוד, להבין, להסיק מסקנות, לעשות חשבון נפש, לבדוק, לראות. זה בעצם הקו הישר. ואילו דרך שניה של התקרבות לאמת הזו היא ההיפך, שלא נדע. זה הרגע שבו מתעוררת בנו הנקודה האמיתית של הלב, שהוא באמת רוצה לשפוך לבו לאביו שבשמים, שהוא מתחבר אל הקב"ה, והוא יודע שה' לא יעזוב אותו, והוא מתחבר אל האמונה והוא מתחבר אל התורה הקדושה, אל כל הדברים הנפלאים שמענגים את הנפש והוא רוצה ככה להשתוות בעולמות עליונים ולהיות ככה דבוק בה'. וזה בעצם העיגול. כדי להגיע לשמחה צריך להתגבר על הסטרא אחרא. על הקליפה. על עפרוריות הגוף. כי הגוף הוא רק עיין, הוא רק רוצה לאכול ורק לשתות ורק לישון ויש לו עין רעה ועין צרה, וכל הדברים האלה שעושים לנו עצבות. כשאנחנו עושים כל מיני דברים ששייכים לגוף ואנחנו חושבים שזה ישמח אותנו, על המקום אנחנו שוקעים וזה מפיל אותנו. למה? כי אנחנו מתנתקים. לזה קוראים התנתקות. כשאדם יש לו הנאה חוץ מהקדושה הוא מתנתק. הסימא היא התחברות והאיום על ההתחברות זו

פרפראות התורה

"ואהבת לרעך כמוך" (יט', יח')

הגאון רבי אברהם ישעיה קרליץ ה"חזון איש" כותב בביאוריו לרמב"ם, הלכות דעות: מצות "ואהבת לרעך כמוך" חלה גם כלפי יהודים שאינם שומרי מצות, ואף עוברי עבירות, שהם בכלל "רעך". שכן, חז"ל הורו לנו במסכת סנהדרין (נב', עב'), שגם רשע שנתחייב מיתה, בית-דין בוררים לו "מיתה יפה" (מיתה קלה), משום המצוה "ואהבת לרעך כמוך". ומה שאמרו חז"ל, שמצוה לשנוא עוברי עבירה (פסחים קיג', עב') - זה רק כלפי מי שהוכיחו אותו כראוי, ולא קבל את התוכחה. ובזמן הזה, שאין אנו יודעים להוכיח כראוי, נחשב כל עובר עבירה, כאילו עדיין לא הוכיחו אותו. (כמובא במסכת ערכין (טז', עב'), משמו של רבי אלעזר בן עזריה, שאמר: "תמיהני, אם יש בדור הזה (אדם) שיודע להוכיח"). ולכן כל עובר עבירה הוא בגדר של "אנוס", ומצוה לאהוב אותו. וכן פוסק הרמב"ם בהלכות דעות (ו', ג'): מצוה על כל אדם לאהוב כל אחד מישראל כגופו ממש, שנאמר: "ואהבת לרעך כמוך". לפיכך צריך לספר בשבחו, ולחוס על ממונו, כמו שהוא חס על ממונו, ורוצה בכבוד עצמו. והמתכבד בקלון חברו (המבזה את חברו), אין לו חלק לעולם הבא. (בני ציון)

"וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבואו לכפר בקודש" (טז', יז')

וארז"ל (ירושלמי ברכות פ"א): וכל אדם העליון וכו', והבן היטב להיכן נכנס הכה"ג, וכל זה כדי לכפר על כל החטאים כדי לתקן אותם שנפלו לעמקי הקליפות, והצדיק האמת הוא גדול יותר אפילו מן הכה"ג שנכנס לפני ולפנים, כשרז"ל (סוטה ד): יקרה היא מפנינים מכה"ג שנכנס לפני ולפנים, כי יש עבירות שגם הכה"ג אינו יכול לכפר עליהם ביוה"כ, כשרז"ל (יומא פ"ו) שיש עבירות שיוה"כ תולה ומיתה מכפרת, אבל הת"ח האמת יכול לכנס עוד לפני יותר ויותר ולהמשיך כפרה ותיקון גם להם, וזה (משלי טז, יד) "חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם יכפרנה", היינו שיש עוונות שגורמים חמת מלך ח"ו, עד שאין מועיל להם אפילו הכפרה של הכה"ג ביוה"כ כ"א מלאכי מות, שאין נגמר כפרתו עד המיתה, בחי' יוה"כ תולה ומיתה מכפרת, אבל "איש חכם יכפרנה", כי החכם האמת, שהוא בחי' הצדיקים אמתיים יכולים לתקן הכל, אם יזכה להאמין בהם באמת. (ליקוטי הלכות ה' ק"ש ד, יג')

סיפור לפרשה

מקוה ישראל...

הצדיק ר' מרדכי מצ'רנוביל היה מקפיד כל ימיו לטבול במקוה בערב יום הכיפורים, קודם תפילת מנחה. פעם התאספו בביתו חסידים רבים, שבקשו להתברך מפי רבם לקראת היום הקדוש, והגיעה שעת תפילת מנחה. ראה הצדיק שלא תהא בידו שהות מספקת לטבול במקוה, כי מועד הסעודה המפסקת - קרב ובא. קם אפוא מכיסאו, והרכין ראשו וגופו בתוך קהל החסידים שעמד סביבו, כאילו היה טובל את גופו במקוה-מים. כך עשה הצדיק שלש פעמים, ואחר-כך אמר באזני הנוכחים המשתאים: בסוף מסכת יומא מובא הפסוק הבא מנבואות יחזקאל: "מקוה, ישראל ה'" (לו' כה). לפי הפשט אומר כאן הנביא, שה' הוא תקותם של ישראל. אולם, חז"ל דורשים פסוק זה כך: ה' מטהר את ישראל ביום הכיפורים כמקוה מים המטהר את הטמאים. עתה, עליכם לדעת שמלבד מקוה-מים יכול האדם להיטהר ב"מקוה טהרה" נוסף הקרוי "ישראל": לקרב את גופו ונפשו לכל עדת ישראל, ולחוש אהבה אמיתי לכל אדם מישראל. ב"מקוה טהרה" כזה, טבלתי עתה לפניכם, ובכך הנני מוכן ומזומן להתיצב לפני בורא עולם ביום הקדוש, הבא עלינו לטובה.... (בני ציון)

שבת שלום!

"השוכן אתם בתוך טומאותם" (טז' טז')

הצדיק רבי אברהם יהושע השל מאפטא, בעל "אוהב ישראל", נסע פעם לעשות את השבת בעיר אחת במרכז רומניה. באותו מקום דרו שני בעלי בתים אמידים, שדירותיהם היו מרווחות ומרוהטות בטוב-טעם, ושניהם בקשו להתכבד בכבוד הגדול, לארח בבתים את ה"אוהב ישראל" מאפטא, רבם ומאורם של ישראל. התעניין הצדיק מאפטא בטיבם ובמעשיהם של שני בעלי בתים אלה, והוברר לו שאחד מהם אינו מדקדק ביותר במצות, ועם זאת הוא ענותן וצנוע ואינו מתהדר בעושרו. לעומתו נודע העשיר השני כירא שמים המהדר במצוות, אלא שהיה מתגאה בתורתו ובמעשיו בפני הבריות. בחר הרב מאפטא להתאכסן אצל בעל הבית הראשון (הענותן והצנוע), אף שהיו מרגנים אחריו שאינו מדייר עצמו מדבר עבירה. וכאשר נשאל פעם הצדיק על-ידי מקורביו, מדוע העדיף אותה אכסניה, ופסח על ביתו של הגביר שנודע בכל העיר כמדקדק במצוה קלה כבחמורה? השיב הרב לשואלים: אותו גביר נקי אמנם מכל עבירה, אבל כיון שפגום הוא במידת הגאווה, נאמר עליו בגמרא: "אמר הקב"ה: אין אני והוא יכולין לדור בעולם" (סוטה ה' ע"א). ואם הקב"ה, כביכול, אינו יכול להימצא עם בעל גאווה במחיצה אחת לא כל שכן אני! אבל הגביר השני, שטבועה בו מידת הענוה והצניעות, אף-על-פי שנשכל מדי פעם בעבירה זו או אחרת - הרי נאמר עליו בתורה: "השכן אתם בתוך טומאותם". ואם הקב"ה, כביכול, מוצא לו מקום לשכון בתוך טומאות ישראל - ודאי שאף אני רשאי להימצא באכסניה שכזו...

לעילוי נשמת
ברטה
בת פרידה ז"ל

לעילוי נשמת
מיכאל ניסים טולדנו
בן אסתר ז"ל

לישועה וחזרה
בתשובה
יחזק בן מוזהר ז"ל

מזל טוב
למשפחת שפירא ז"ו
להולדת הבן

לרפואה שלמה
הצלחה בניית
שמעון בן חנה ז"ו

זיו בן רחל ז"ו
הצלחה ברוחניות
וגשמיות

הצלחה ברוחניות
וגשמיות - חיים לביא
בן אסתר ז"ו

לרפואת והצלחת
הרב והרבנית
שליט"א